

Temat: Czasy Kazimierza Wielkiego

Na dzisiejszej lekcji dowiesz się o czasach kiedy w Polsce rządził **król Kazimierz Wielki** syn **króla Władysława Łokietka**. Był to wielki budowniczy Polski , mówimy o Nim że „**zastał Polskę drewnianą a zostawił murowaną**”.

Pragnął aby nasz kraj był królestwem w którym nie brakowałoby ludzi wykształconych- **lekarzy , prawników dyplomatów**- czyli wysłanników króla do innych krajów ,dlatego też w **roku 1364** **założył Akademię Krakowską** która obecnie nazywana jest **Uniwersytetem Jagiellońskim**.

Drogą pokojową załagodził spory z **Czechami i Krzyżakami**. Wprowadził jednolite prawa dla całego kraju. **Rządził Polską 37 lat** – za jego panowania powierzchnia **królestwa zwiększyła się ponad dwukrotnie**.

O wydarzeniach z tego okresu dowiesz się z tekstu podręcznika str203- 206 , który proszę przeczytać oraz z poniższej notatki.

Kazimierz Wielki został królem Polski w **1333 roku**.

Kiedy obejmował władzę Polsce **zagrażali Czesi i Krzyżacy**. Król zdawał sobie sprawę że nie zdoła pokonać zbrojnie swych nieprzyjaciół , dlatego też drogą pokojową zażegnał spór z Czechami i Krzyżakami.

Królowi czeskiemu Janowi Luksemburskiemu oddał we władanie Śląsk i zapłacił dużą sumę pieniędzy w zamian władca Czech zrzekł się pretensji do tronu polskiego – w ten sposób konflikt z **Czechami** został zażegnany.

Z **Krzyżakami zawarł pokój w 1343 roku w Kaliszu**- Krzyżacy zwrócili Polsce **Kujawy i ziemię dobrzyńską ale zatrzymali Pomorze Gdańskie**, chociaż Kazimierz Wielki nigdy z późniejszego przyłączenia Pomorza nie zrezygnował. Przyłączył do **Polski Ruś Halicką**(zobacz mapka str 205) , podporządkowało się królowi **Mazowsze**.

Jedynym **przyjaznym krajem** z którym Polska graniczyła od południa były **Węgry**. Król postanowił zapewnić bezpieczeństwo krajowi , dlatego też podczas swojego panowania wokół **stolicy Krakowa** i na granicach królestwa wybudował **50 zamków obronnych** – najbliższy nam w Lanckoronie(obecnie tylko ruiny) , **20 miast otoczył murami obronnymi**.

Zapewnił bezpieczeństwo kupcom- wytępił rabusiów napadających na kupców. Sprowadzał osadników z **Europy Zachodniej** - którzy zakładali wioski i miasta na ziemiach polskich - po zagospodarowaniu się osadnicy **płacili podatki** – opłaty pieniężne do skarbcza królewskiego z których to pieniędzy min król finansował budowę zamków obronnych.

Do władcy należały kopalnie soli w **Bochnii i Wieliczce** – ze sprzedaży soli władca uzyskiwał pieniądze które też przeznaczał na budowę zamków obronnych , czy budowę murów obronnych wokół miast.

Janko z Czarnkowa –kronikarz żyjący w czasach panowania króla Kazimierza Wielkiego opisał w swojej kronice rządy Kazimierza Wielkiego- fragment kroniki znajduje się na str 206 podręcznika

(proszę przeczytać).

Jak już na wstępie lekcji napisałem w roku **1364 założył Akademię Krakowską**

W tym samym roku czyli **1364 król Kazimierz Wielki** zaprosił do Krakowa władców z całej Europy min przybyli : cesarz Karol IV Luksemburski , królowie Węgier i Cypru ,władcy Austrii i Brandenburgii .

W Krakowie odbywały się liczne ucztę i turnieje rycerskie. Przy czym najświetniejszą wielką ucztę zorganizował dla władców bogaty mieszczanin **krakowski Mikołaj Wierzynek**. Na honorowym miejscu zasiadł król Kazimierz Wielki- świadczyło to o szacunku i uznaniu jakim darzono polskiego króla. Wydarzenie to nazwano **Zjazdem monarchów w Krakowie**.

Część zamków obronnych król Kazimierz Wielki wznosił na trudno dostępnych skałach na granicy **Małopolski ze Śląskiem nazywamy je Orlimi Gniazdami**. (proszę przeczytać str 207 podr)

Proszę przeczytać informacje występujące pod zdjęciami ilustracjami w tekście.

Dla zainteresowanych str 207 ćw 4